

"KULTURSKOLEN SOM INKLUDERENDE ARENA"

Heidi Hesselberg Løken
Kommunalsjef

ÅRETS KULTURSKOLEKOMMUNE 2016

KONGSBERG

- 27.000 innbyggere ++
- høyteknologiby - høyt utdannet befolkning - teknologi & innovasjon
- gammel gruveby
- nærhet til natur, rike skitradisjoner
- realfagkommune
- Årets Barne- og ungdomskommune 2013 -samarb
- Norges mest attraktive sted 2014 -samarb
- Kulturskolekommunen 2016 - samarb

- Kongsberg Jazzfestival
 - Glogerfestspill
 - Glogerakademi
- Kongsberg Krimfestival
 - musikklinje
 - mange/aktive lag innen kulturfag
- Kongsberg Musikkteater
- god kulturfaglig infrastruktur

"Et sterkt kulturliv med samarbeid som gjennomgangstone"

- Ca 640 elevplasser: musikk, kunst, teater, folkedans, direksjon korps/kor
 - i tillegg elever i breddetilbud
- 34 lærere – 16 årsverk + prosjektstillinger
 - Den kulturelle skole og barnehagesekk/kulturskoletime
 - Den blå timen for 7 kommuner (Den kulturelle spaserstokk)
 - band/rytmisk, strykeorkester, ensembler
- kunst og musikkgrupper ref særskilte behov (psyk, PU, diverse henvisninger fra BUP, barnevern, PPT, integrering mv)
 - flerkulturell aktivitet/integrering og "Kulturskolesatelitter" i utkantbygdene

INKLUDERT I ET AV BYENS FLOTTESTE BYGG: BERGSEMINAR 1786

Kulturfaglig infrastruktur...inkludere estetiske fag ...ref Kulturanleggsplan

DEN GODE KULTURSKOLE EIER...

BE PREPARED FOR THE FUTURE !

Kulturskolen særdeles aktuell...

- investere i det «musiske apparatet», tilrettelegge for det «hele» mennesket
- entreprenørskap (vitensenter & kulturskole)
- avgjørende arena for opptak ved høyere utdanning innen musikk, dans, teater, kunstfag mv
- **inkludering: «utenfor/innenfor», regne med mv**
- overstående dokumenteres jevnlig politisk i din kommune – men vis alltid politisk handlingsrom

Samfunnsplanlegging/**inkludere** : IKKE undervurder kulturskolen

.... «hemmelige tjenester»....

... ikke reduser kulturskolen til noe
«småkoselig»...tannløst...

....hvem har fasit på hva som er viktig...

- gutt 17 år : «kulturskolen ble mitt fristed, der fikk jeg til **mye** sammen med venner»
- jente 19 år : «**takk** til kulturskolen som satte meg istand til å komme inn på Norges Musikkhøyskole»
- kvinne 30 år : «kulturskolen er **eneste** grunn til at jeg står opp **en** dag i uken» (særsilt tilrettelagt, psykiatri)
- jente 13 år: «**barnevernet** inspirerte pappa og meg til ta gitartimer **sammen** på kulturskolen»
- gutt 18 år: «Rising star» (dybde program) på kulturskolen, gav meg inspirerende møter med musikere på nasjonalt og internasjonalt nivå, ble avgjørende for videre valg av jazzstudier
- gutt 16 år: Drømmestipend gjennom kulturskolerådet gav meg **selvtillit**
- jente 8 år: jeg ELSKER å kvede foran kommunestyret (rett etter konserten)

...trener ikke 1 år på «Fluenes Herre»
dersom det ikke er VIKTIG....

Del at kulturskolefagene er vitige for å inkludere!

KULTURSKOLEN SOM INKLUDERENDE ARENA (bruk av ord/tydeliggjør)

- INKLUDERE: omfatte, innbefatte, favne om, regne med, spenne over, ta med,
- ARENA: skueplass, åsted, et avgrenset sted for utøvere av f.eks idrett og/eller kultur

KULTURSKOLEN UTTALER MHT Å VÆRE EN INKLUDERENDE ARENA

- vid og samfunnsrelatert tolkning....
- kulturskolen er åpen for innspill og inkluderer lokalsamfunnet helt naturlig i drift og videreutvikling
- kulturskolen blir inkludert og "regnet med" som et ressurscenter i lokalsamfunnet
- kulturskolen:
 - et best mulig **tilrettelagt for alle elevers behov**
 - har et spesielt ansvar for å støtte opp under + å søke og pleie "vinn-vinn-samarbeid" med andre aktører i **lokalsamfunnet**
 - er ikke opptatt av hvem som "eier" eleven, men hva vi kan få til i felleskap til alles beste i lokalsamfunnet

FORDI:

- med vår samlede kompetanse i kulturskolen og vårt oppdrag, er vi kommunens/lokalsamfunnets **VIKTIGSTE KULTURAKTØR!**
- som en kommunal skattekronefinansiert tjeneste, har vi i kulturskolen **ET SPESIelt ANSVAR** for å fylle rollen som **ET LOKALT RESSURSENTER** innen våre fagområder

KONGSBERG KULTURSKOLE

- noen konkrete eksempler på lokalt samarbeid (drift og prosjekter), synlighet i lokalsamfunnet (kontinuerlig og prosjekter) og tilrettelegging i kulturskolen

KULTURSKOLENS SAMARBEIDSPARTNERE (SYSTEM)

- alle skoler og barnehager (Den kulturelle skole- og barnehagesekken + videreføring av Kulturskoletimen)
- alle bo-og omsorgsinstitusjoner (Den kulturelle spaserstokken og elevkonserter)
- alle festivaler (Jazzfestival, Glogerfestspill, Krimfestival, Kongsberg vinterfestival)
- skolekorps, kor og orkester
- musikkscener
- kommunale tjenester (Integrering, Ungdomskontor, Norsksenter, Frivilligsentral, Bibliotek, Barnevern, PPT m.fl)
- BUP
- Musikklinje

KULTURSKOLENS SAMARBEIDSPARTNERE (SYSTEM)

- asylmottak
- kunstforeninger, spel- og dansarlag, BUL
- privat dansestudio "Studio 3"
- lokale kunstnere
- Turistforeningen
- SOS barnebyer
- Røde kors
- TV-aksjonen
- Voksenkorps, kor
- lokalt næringsliv
- Oslo symfoniorkester
- museene
- Norsk Kulturskoleråd, Norges Musikkhøyskole, NORDEA

EKS FESTIVALER: GLOGERFESTSPILL

- 2 skolekonserter og åpen konsert
- profesjonelle festspillmusikere med på konsertene i samspill med våre elever
- skolekonsertene for alle 5.-7.trinnselever fra grunnskolene, inkl. pedagogisk opplegg - knyttet til kompetansemål i Læreplanen
- Masterclass
- kunstutstilling
- teaterlever binder konsertene sammen, innenfor årets festspilltematikk
- kulturskolens elever kommer gratis inn på ALLE festivalkonserter i Kongsberg kirke
- **kulturskolen er inkludert/merverdi elever**
- **kulturskolen inkluderer/merverdi til festival**

EKS FESTIVALER, JAZZFESTIVAL

- paradeworkshop med festivalmusikere
- stor Åpningsparade
- bandworkshop med festivalmusikere
- forskjellige kor/sang workshops med påfølgende konsert (i år Ravi)
- div band og elevgrupper på div jazzscener, med på programmet!
- festivalmusikere øver i kulturskolens lokaler (skoleferie)
- deltakende kulturskolelærere får festivalpass (stor inspirasjon!)
- **kulturskolen er inkludert/merverdi elever**
- **kulturskolen inkluderer/merverdi festival**

FORENINGSLIVET

- dirigenter ansatt i kulturskolen
- elever får instrumental/sangopplæring i kulturskolen
- **inkluderer** foreningslivet «vinn-vinn»
- kulturskolen **inkludert**/høyt verdsatt
- tett og kontinuerlig samarbeid om:
undervisningen (ønsker/behov)
aktivitetsplan
total belastning for elevene/familiene

EKS FOLKEDANS

- leikaringen BUL - vanskelig å rekruttere til folkedans...
- ønsket samarbeid med kulturskolen
- vi søkte i felleskap midler til oppstart og fikk godt med prosjektmidler
- Frikar danser med på rekrutteringsrunde i barnehager
- varig økt interesse sammen
- kulturskole **inkludert**/merverdi
- kulturskolen **inkluderer**

SAMARBEID MED PRIVATE AKTØRER

- det private "Studio 3" var etablert før kulturskolen ble opprettet (i 1993)
- ikke naturlig å prioritere å starte konkurrerende virksomhet i oppbyggingen av kulturskolen
- har et godt SAMARBEID:
 - forestillinger
 - tilbud i Den kulturelle skolesekken/Kulturskoletimen
 - dansetilbudet i "Kulturskolesatelitt Hvittingfoss" (utkant-tettsted")
- viktig å "gå opp linjene" i forkant mht kommersiell drift kontra subsidiert kommunal tjeneste
- vi tilbyr folkedans mv
- **inkludere**/forsterke hverandre – merverdi barn

«ENERGIMØLLA» INKLUDERER KULTURSKOLEN – «VINN-VINN»

- miniworkshops for ungdom før konsert
- support/oppvarmingsband for artister
- organiserer/skaffer sangere/musikere til samarbeid med div artister

EKS SAMARBEID MED LOKAL JAZZKLUBB

- UngJam ca en gang i mnd
- åpen Jamsession - våre elever er base og våre bandlærere er verter
- klubben står for praktisk vertskap og betaler leie av lokalet og proff lyd/lystekniker
- klubben får ekstra offentlig støtte pga samarbeidet/tilrettelegging for barn og unge

EKS ENGASJEMT MV, KUNSTFAG

EKS INKLUDERER TURLAG/TURISTFORENING/MILJØORG

....Natur og ungdom.....nye nettverk
«se» hverandre...respekt...

EKS INKLUDERER MUSEER, KULTURMINNEVERN

EKS INKLUDERER TV AKSJONEN ÅRLIG

KOR PROSJEKT ALLE 5-6 ÅRINGER

«BARN HJELPER BARN»

KULTURSKOLEN ER PRODUSENT FOR STORE SAMARBEIDSPROSJEKTER

- Inkluderte 600 aktører på scenen fra 26 lag og foreninger + profesjonelle - 4 utsolgte forestillinger!

FAVNE OM, INKLUDERE ER OGSÅ:

- kunstnerisk innslag på ALLE kommunestyremøter, og så ofte som mulig muntlig og skriftlig orientering i Utvalg for kultur og oppvekst
- stillingsressurs lærer: koordinere elever (og lærere) til alle forespørsler om kunstneriske oppdrag (konferanser, møter i foreninger, næringslivsarrangementer, åpning av div arenaer osv)
- organisere kulturskoleelever på respektive grunnskole til fellesband/korps ved spesielle anledninger
- samarbeid med lokalavisa, f.eks unge kulturjournalister - veiledning av journalist - og vi får mye spalteplass;-)
- aktiv på sosiale medier....

INKLUDERE ER OGSÅ Å TILRETTELEGGE MER ENN TIDLIGERE:

- fordypningstilbud til spesielt interesserte elever (musikk, arb. med tilbud innen de andre fagene)
- inspirasjonsprosjekter til aldersgruppa ca 11- 13 år
- kartlegging av muligheter og ønsker (via musikkterapeut) til elever med spesielle bistandsbehov
- grupper og enkelttilbud i musikk og kunst for funksjonshemmede og innen psykiatri

INKLUDERE ER Å TILRETTELEGGJE ENDA ER ENN TIDLIGERE:

- **inkludere ungdom som faller utenfor (skole, arbeidsliv, sosialt liv)**
- har startet etter signalisert behov - satsingsområde i kommunen
- musikk som virkemiddel: sang, gitar, band osv
- skoler, barne og ungdomspsykiatrisk poliklinikk, barnevern, PPT-tjenesten, integreringsseksjonen osv kommer med konkrete henvendelser (ungdom)
- avdekker behov for kompetanse

INKLUDERE DE ELDRE VIA MODULER

- "Den blå timen" (Den kulturelle spaserstokken)
- Startet i 2004
- kulturopplevelser for eldre i institusjoner
- Kongsberg kulturskole koordinerer for 7 kommuner i Kongsbergregionen
- ofte kulturskolelærere som utøvere
- "Sang til lunsj" (i Krafttak for sang)

INKLUDERE FLYKTNINGER

- kommunens satsing på å inkludere flyktninger og innvandrere - kulturskolen en naturlig aktør!
- periode med kartlegging, etablere aktuelle samarbeidspartnere og kompetansebygging
- div. aktiviteter:

konsserter og musikkstunder på Asylmottak

musikkprosjekter i mottaksklasser (barn)

musikk- og danseprosjekter på Norsksenteret (voksne, er ofte foreldre)

kartlegging med mål om å få flest mulig barn og unge med i en fritidsaktivitet og mødre med små barn med på babysang og Musikkleik

"Resultat" så langt: enkeltelever/smågrupper på gitar, piano og fløyte + kunstfag, trommegruppe, flere med på Musikkleik

tett dialog med Ungdomskontoret som har kontaktet alle barn ankommet som flyktning etter 2010 for inkludering i fritid (de fleste er ennå avhengig av veiledning av hele familien om hvor viktig fritidsaktiviteter er/kulturelle forskjeller)

foredrag Amal Aden

INKLUDERE FRA MANGE VINKLER...

Musisk kompetansesenter – unngå fragmentert ansvar/drift

Kulturskolen settes i stand til å :

- **produsere** opplevelsesmoduler til barnehager og grunnskoler («skole-og barnehagesekk» ressurser)
- **produsere** opplevelsesmoduler til institusjoner for eldre («spaserstokk» ressurser)
- **inneha** produsentrollen i kommunen
- **integre** mennesker med særskilte behov i grunnprogrammet (unngå fragmentert drift i kommunen, ref samfunnsøkonomi, soliditet og profesjonalitet, unngå kommunale «hybrider»)
- **produsere** kunstfag i grunnskoler om ønsket
- fugleperspektiv på pengeflyt i en kommune, unngå «hybrider»

Musisk kompetansesenter

Kulturskolen settes istand til å:

- **inkludere** flyktninger inn i det ordinære grunnprogrammet, kjerneprogrammet og dybdeprogrammet (tid, oversettelser, tolk, utvide tilbudet, kortere kurs, prøve seg frem, kompetansepåfyll mv)
- minner om: statlige overføringsmidler til introprogram

Musisk kompetansesenter

Kulturskolen settes istand til å :

- **inkludere** øvingstid for egne øvelser og andre musiske aktiviteter regelmessig inn i kulturhus (korps, kor, teatergrupper mv) – gratis for barn og unge, slik treningstid på kunstgress er gratis for barn og unge og fordeles av profesjonalitet innen idrettsfaglig infrastruktur

INKLUDERING SOM TEMA I PROGRAMOMRÅDER

IKKE FÅ PANIKK, SKRITT FOR SKRITT...

Grunnprogram.....

Kjerneprogram....

Dybde, mestermøter, Rising star....

RESSURSER

- se **helhetlig** på kommunens budsjett
- **fragmentert** satsing lokalt....
- **fragmentert** satsing nasjonalt.....
- kulturskolen smart/lean modell som samfunnsredskap

Tydeliggjør kommunens ambisjon for kulturskolen

- budsjettpremisser, årsplaner/meldinger, kommuneplan, kommunedelplan, temaplan, foredrag, nettsider, brosjyrer, politiske saker
- tidlig innsats – attraktivitet – **inkludering** – dybde/talent
- gi politisk **handlingsrom** for debatt og veivalg i budsjettprosesser
- istandsett politisk nivå til å bli **verbale** i faget
- gi gode og grundige **foredrag** om kulturskolen
- **del** og **bruk** informasjon om Norsk kulturskoleråd sin satsing – dere eier Norsk kulturskoleråd
- eget FAU gir innsyn

SYNLIGGJØRING !

SETTE SPOR....

VISUELL PROFIL !

DEN GODE KULTURSKOLEEIER

INKLUDERER NÅR :

- har tydelig forventning til kulturskolen
- er tydelig i sine kvalitetskrav til kulturskolen
- er bevisst kulturskolens rolle i samfunnet
- er bevisst kulturskolefagenes egenverdi
- ser **smart** og **helhetlig** på ressurser TOTALT i sin kommune
- ser smart og helhetlig på ressurser sammen med nabokommuner
- ser smart og helhetlig på eksterne tilskudd & fond (bankfond, forsikringsfond, kulturråd, kulturskoleråd, fattigdomsmidler, lokalt næringsliv, regionale utviklingsmidler)
- benytter Norsk kulturskoleråd systematisk

DEN GODE KULTURSKOLEEIER INKLUDERER NÅR DEN HAR:

- en kulturskole med et mangfold av tilbud
- en kulturskole som gjør elevene stolte
- en kulturskole som folk verdsetter og prater positivt om
- en kulturskole som gir nye muligheter for alle barn og unge
- **en kulturskole som politikere klarer å kommunisere faglig om**
- **en kulturskole som er et profesjonelt musisk kompetansesenter for samfunnet**
- en kulturskole som er en **attraktiv** arbeidsplass

Den gode kulturskoleeier har :

- en kulturskole som samarbeider **systematisk** med festivaler, foreningsliv, næringsliv
- en kulturskole som **tør** å koble seg til nye og uvante nettverk – entreprenørskap
- en kulturskole som er proaktiv med å tilby seg som sentral for å **istandsette** elever til høyere musisk utdanning, produsentrollen, integreringsrollen, det å

KS INKLUDERER NÅR:

«Gjør om» kommunenes behov til interessepolitikk i samarbeid med Norsk Kulturskoleråd

**I KNOW A GOOD DAD
WHEN I SEE ONE...**

I KNOW A GOOD MUNICIPALITY WHEN
I SEE ONE....

Tak for at jeg kan gå

På kultur

skole-
n

